

**EL PLA NACIONAL PER A LA IMPLEMENTACIÓ DE
L'AGENDA 2030 A CATALUNYA**

2030

DOSSIER DE PREMSA

ÍNDEX

Missatges clau	3
L'Agenda 2030	4
Què és l'Agenda 2030?	4
Com sorgeix l'Agenda 2030?	4
Els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible	5
El Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030	7
El Pla nacional per a l'Agenda 2030	7
Cronologia de l'aprovació del Pla	8
Metodologia. Com s'ha redactat el Pla?	8
Compromisos	10
Seguiment, avaluació i rendiment de comptes	11
Un pla viu, que s'actualitza anualment	13
Una Aliança de país per a l'Agenda 2030	13
Indicadors a nivell català per al seguiment dels ODS	14
Catalunya, país compromès amb el desenvolupament sostenible	15

MISSATGES CLAU

1. L'Agenda 2030 és el nou full de ruta global per avançar vers el desenvolupament sostenible. Aprovada per Nacions Unides el 2015, inclou 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) a assolir el 2030.
2. Els ODS cobreixen la dimensió social, econòmica i ambiental de la sostenibilitat i aborden cinc grans àmbits: planeta, persones, prosperitat, pau i aliances.
3. Nacions Unides encoratja a adoptar respostes nacionals ambicioses per concretar els ODS d'acord amb les realitats de cada territori.
4. El Govern de Catalunya assumeix el mandat de Nacions Unides i ha elaborat el Pla nacional per a l'Agenda 2030 amb la participació de tots els seus departaments.
5. El Pla conté més de 900 compromisos, amb una dimensió catalana i internacional, que abasten totes les polítiques públiques de la Generalitat de Catalunya i és una eina per a promoure la coherència entre elles.
6. El contingut del Pla estarà disponible en dades obertes i s'anirà revisant anualment per mantenir-lo actualitzat fins al 2030.

L'Agenda 2030

QUÈ ÉS L'AGENDA 2030?

L'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible és un pla d'acció de les Nacions Unides per respondre a la necessitat de disposar d'un marc consensuat d'actuació davant els reptes globals de la humanitat.

Aquest pla estableix 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i 169 fites de tipus econòmic, social i ambiental. Per traduir els objectius en accions efectives, Nacions Unides encoratja a desenvolupar respostes nacionals ambicioses per aplicar aquesta agenda i a crear aliances de col·laboració entre tots els països i actors per assolir els ODS.

L'Agenda 2030, aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides mitjançant la resolució **Transformar el món: l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible**, conté 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i 169 fites específiques a assolir de cara a l'any 2030 i constitueix el **nou full de ruta internacional per al desenvolupament sostenible**.

La nova agenda per al desenvolupament sostenible està inspirada per cinc idees fonamentals:

1. **Sentit d'urgència**, per fer front als reptes que afecten el desenvolupament sostenible a escala planetària.
2. **Potencial transformador** respecte les actuals pautes que condicionen la sostenibilitat del planeta.
3. **Caràcter global i universal**, aplicables a tots els països partint de les diferències entre ells.
4. **Caràcter integrat i indivisible**, amb un enfocament integral i sense renunciar a cap d'ells.
5. **Equilibri** entre les tres dimensions del desenvolupament sostenible: econòmica, social i ambiental.

COM SORGEIX L'AGENDA 2030?

La preocupació pel benestar de les persones i la necessitat de disposar d'un entorn de qualitat han vertebrat l'agenda de les polítiques internacionals des del naixement de les Nacions Unides. Al llarg de les darreres dècades, moltes iniciatives de gran transcendència han afrontat aquests reptes.

Una de les més rellevants va ser l'aprovació, l'any 2000, de la Declaració del Mil·lenni per posar fi a la pobresa al món. En aquest document, les Nacions Unides identificaven 8 grans objectius per al 2015: els **Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni** (ODM) enfocats a assolir el desenvolupament dels països més desfavorits. Fou la primera agenda global del sistema de les Nacions Unides que establia uns objectius quantificats i temporalitzats, que es van anar seguint al llarg de la primera dècada del segle XXI, amb resultats desiguals.

L'any 2012 s'inicià el procés de revisió dels ODM i l'elaboració d'una nova agenda. Paral·lelament, se celebrà la **Conferència Mundial sobre Desenvolupament Sostenible** (Rio de Janeiro, 2012), vint anys després de la històrica **Conferència de la Terra**, on s'aprovà el document **El futur que volem** que establia les prioritats socioambientals globals.

Tot i que aquests dos processos s'iniciaren en paral·lel, es va realitzar un treball de confluència i es varen fusionar en una sola proposta. Aquesta es va debatre abastament a nivell internacional amb una àmplia participació de tots els actors involucrats en els processos de les Nacions Unides.

El 25 de setembre de 2015, l'Assemblea General de Nacions Unides va aprovar l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible, un full de ruta amb 17 objectius (ODS) i 169 fites a assolir en l'horitzó de l'any 2030. L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible respon a la necessitat internacional de disposar d'un marc consensuat per afrontar els reptes globals de la humanitat. **La complexitat, la globalitat i la complementarietat d'aquesta agenda va més enllà de les eines que s'han aprovat els darrers 50 anys.**

Aquesta agenda pren sentit en la mesura que tots els actors l'assumeixin i la implementin en l'àmbit propi d'actuació. De manera que esdevingui una eina de cooperació global, en que es combini el desenvolupament econòmic, la inclusió social i la sostenibilitat ambiental. A més, els ODS són un paraigua que implica tots els països del món a canviar el rumb cap un ús sostenible dels recursos i unes societats pacífiques i inclusives.

La resolució "L'Agenda 2030: transformar el nostre món" conté una **crida directa** a tots els estats membres a formular com més aviat millor **unes respostes nacionals ambicioses** per a la implementació general de l'Agenda, que facilitin la transició cap als ODS. Aquestes respostes poden basar-se, si escau, en instruments de planificació ja existents, com ara les estratègies nacionals de desenvolupament i de desenvolupament sostenible.

La resolució reconeix que l'assoliment dels 17 ODS és una responsabilitat compartida amb tot un vastíssim conjunt d'actors. Ho fa, precisament, recordant la Carta de les Nacions Unides, que comença amb la frase "Nosaltres els pobles". En aquest sentit, la resolució de l'Agenda 2030 declara que "som nosaltres els pobles qui emprem una transició global cap al 2030 on han de fer camí plegats els governs, els parlaments, el sistema de les Nacions Unides i altres institucions internacionals, les autoritats locals, els pobles indígenes, la societat civil, les empreses i el sector privat, la comunitat científica i acadèmica i el conjunt de la població".

ELS 17 OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

L'Agenda 2030 aborda 5 grans àrees claus, conegudes com les cinc "P": persones, planeta, prosperitat, pau i partenariat. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible cobreixen àmbits com la pobresa, la desigualtat, la seguretat alimentària, la salut, el consum i la producció sostenibles, el creixement, l'ocupació, les infraestructures, la gestió sostenible dels recursos naturals, els oceans, el canvi climàtic, i també la igualtat de gènere, la pau, la inclusió social, l'accés a la justícia i les institucions responsables.

Els 17 ODS són:

1. Eradicar la pobresa a tot el món i en totes les seves formes.
2. Posar fi a la fam, assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible.
3. Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones a totes les edats.
4. Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom.
5. Aconseguir la igualtat entre els gèneres i apoderar totes les dones i les nenes.
6. Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a totes les persones.
7. Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a totes les persones.

8. Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball digne per a totes les persones.
9. Construir infraestructures resilients, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació.
10. Reduir la desigualtat en i entre els països.
11. Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.
12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles.
13. Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.
14. Conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, mars i recursos marins per al desenvolupament sostenible.
15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de manera sostenible, combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl i aturar la pèrdua de biodiversitat.
16. Promoure societats pacífiques i inclusives per aconseguir un desenvolupament sostenible, proporcionar accés a la justícia per a totes les persones i desenvolupar institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells.
17. Enfortir els mitjans per implementar i revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible.

El Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030

EL PLA NACIONAL PER A L'AGENDA 2030

El Pla nacional per a l'Agenda 2030 a Catalunya té com a objectiu principal **assegurar la implementació de l'Agenda 2030 al nostre país**, vetllant per l'assoliment dels 17 ODS mitjançant les polítiques públiques impulsades i gestionades per la Generalitat de Catalunya. El Pla també preveu contribuir a l'assoliment dels ODS a escala global, refermant d'aquesta manera el compromís de Catalunya amb la comunitat internacional.

L'Agenda 2030 no és únicament una agenda amb una dimensió internacional (com havien estat els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni), sinó que és una crida directa a revisar tot el conjunt de polítiques públiques domèstiques. Sense aquesta transformació interna no és possible millorar ni, encara menys, transformar el món.

El document té una doble dimensió: **interior**, amb compromisos per a assolir a Catalunya (88% del total), i **exterior**, amb compromisos de Catalunya cap a la comunitat internacional (12% del total).

El pla inclou **920 compromisos** del Govern per assolir els 17 ODS. Té una doble dimensió: **810 compromisos** són a assolir a Catalunya i **110 són compromisos de Catalunya al món**.

Són objectius programàtics, acordats de forma **interdepartamental**. Els **13 departaments** de la Generalitat hi han participat activament durant **13 mesos** (reflectint la transversalitat dels ODS).

El Pla té un gran potencial per garantir la **coherència** de les polítiques públiques. Vincula l'Agenda 2030, la planificació i la normativa vigent, el Pla de Govern i els plans departamentals, així com l'Agenda Urbana de Catalunya (actualment en fase d'elaboració).

És un instrument de **millora organitzativa**: permet establir objectius programàtics, coordinar actuacions, avançar en la coherència de les actuacions, establir indicadors i avaluar el compliment dels compromisos.

El Pla és un instrument de planificació **dinàmic**, que vincula els compromisos per a l'horitzó 2030 amb el marc normatiu i de planificació territorial i sectorial vigent i/o en fase d'elaboració per garantir la seva integració en el conjunt de l'actuació de la Generalitat de Catalunya.

La majoria dels compromisos inclosos al Pla estan vinculats a instruments de planificació i normatius que han comptat amb processos de **participació** en el seu procés d'elaboració. Els compromisos inclosos al pla s'han d'entendre com a objectius programàtics que permeten avançar en l'assoliment dels ODS a partir del conjunt de polítiques públiques impulsades i gestionades pel Govern de Catalunya.

D'altra banda, també estableix el vincle entre els compromisos per a 2030 amb el Pla de Govern i els plans departamentals per a la present legislatura, amb l'objectiu d'avançar en la **coherència** del Pla nacional amb la resta del marc de planificació. Finalment, s'han previst mecanismes per incorporar-hi futurs compromisos procedents de nous instruments de planificació estratègica, com ara l'Agenda Urbana de Catalunya un cop estigui aprovada.

CRONOLOGIA DE L'APROVACIÓ DEL PLA

L'any 2015 el Govern de Catalunya va anunciar l'elaboració d'un pla nacional per a la implementació dels ODS a Catalunya. A la tardor d'aquell any va crear un grup de treball interdepartamental, integrat per secretaris i directors generals de diversos departaments de la Generalitat, per a fer-ho possible. El grup estava impulsat pel Departament de la Presidència i pel Departament de Territori i Sostenibilitat. El 19 d'abril de 2016, el Govern de Catalunya es va comprometre a través del Pla de Govern per a la XI Legislatura a desenvolupar un pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 i elaborar un sistema integrat d'objectius i indicadors per avaluar el nivell de compliment dels ODS.

El 27 de setembre de 2016 el Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya (CADS) va aprovar l'informe "**L'Agenda 2030: transformar Catalunya, millorar el món**"¹, que identificava els reptes que el Govern havia d'abordar per assolir els ODS. L'informe compta amb les aportacions d'una seixantena d'experts, institucions acadèmiques i organitzacions de la societat civil.

El febrer de 2017 el Govern aprova formalment, a proposta dels consellers Romeva i Rull, l'inici del procés d'elaboració del Pla nacional per a l'aplicació de l'Agenda 2030, prenent com a referències l'informe del CADS i una prova pilot del Departament de Territori i Sostenibilitat. Es dona el tret de sortida a un llarg i complex procés de treball durant el qual s'han identificat compromisos a escala catalana i de Catalunya al món.

El Govern va començar a treballar en l'elaboració del pla l'any 2017, però l'aplicació de l'**article 155** va interrompre el procés, que va poder reprendre's a finals de setembre de 2018. Per tant, la identificació d'aquests compromisos s'ha fet en dues etapes (de febrer a juliol de 2017 i d'octubre de 2018 a maig de 2019), separades per l'aplicació de l'article 155.

Els membres de la Comissió Tècnica han creat **17 grups de treball** per definir els compromisos per cada ODS. Aquests grups han estat coordinats pels departaments amb responsabilitats o capacitat d'incidència en l'assoliment del respectiu ODS.

El pla és el resultat de 13 mesos de treball en els que han participat activament tots els departaments de la Generalitat. Se'n farà una actualització anual, per a incorporar-hi nous compromisos i aportacions dels diversos òrgans de consulta i participació del govern català.

METODOLOGIA. COM S'HA REDACTAT EL PLA?

Per a localitzar amb èxit l'Agenda 2030, cal garantir la transversalitat i les dinàmiques de treball coordinades i efectives. Per aquest motiu, el Govern, mitjançant l'Acord de 14 de febrer de 2017², va establir el sistema de governança del Pla, i crea una comissió interdepartamental i una comissió tècnica, integrada pels 13 departaments de la Generalitat de Catalunya.

La **Comissió Interdepartamental**, adscrita al Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència, té com a mandat l'**impuls polític** del pla d'implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya.

¹ http://cads.gencat.cat/ca/Agenda_2030/informe-cads-agenda-2030/

² http://cads.gencat.cat/web/.content/Documents/Agenda_2030/Acord-Govern_Pla-Nacional-Agenda-2030.pdf

L'integren els secretaris generals dels 13 departaments en què s'estructura actualment la Generalitat, juntament amb la persona titular de la direcció de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) i la persona titular de la direcció general competent en coordinació interdepartamental. La seva presidència i vicepresidència corresponen, respectivament, a les persones titulars dels departaments competents en matèria d'acció exterior i de sostenibilitat.

La comissió s'ocupa de **coordinar** el procés d'elaboració del Pla nacional; **vetllar per la coherència** i fer el seguiment del compliment dels diversos ODS, a més de **validar** la proposta final del Pla nacional mitjançant el departament corresponent.

La **Comissió Tècnica** té la funció d'elaborar el Pla. Inclou representats dels 13 departaments de la Generalitat de Catalunya, amb rang mínim de subdirector general o càrrec assimilat i d'una persona en representació de l'Idescat.

Ambdues estructures reben el suport del **Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya (CADS)** per tal de facilitar l'exercici de les funcions que els hi corresponen, vetllar per la coherència entre els compromisos i els ODS, i assistir el desenvolupament dels treballs a realitzar.

Un procés de treball interdepartamental

La Comissió Tècnica s'ha estructurat en 17 grups de treball. Cada grup de treball s'ha centrat en un ODS i ha estat coordinat pel departament que posseeix la majoria de les competències relacionades amb aquest ODS.

Per exemple, el grup de treball sobre l'ODS 1 (Fi de la pobresa) ha estat coordinat pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i inclou representants dels següents departaments: Presidència; Vicepresidència, Economia i Hisenda; Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència; educació; Polítiques Digitals i Administració Pública; Salut; Empresa i Coneixement. A continuació podeu veure el departament que ha coordinat cada grup de treball:

	Treball, Afers Socials i Famílies		Empresa i Coneixement		Territori i Sostenibilitat
	Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació		Vicepresidència, Economia i Hisenda		Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
	Salut		Empresa i Coneixement		Territori i Sostenibilitat
	Educació		Vicepresidència, Economia i Hisenda		Justícia
	Presidència i Treball, Afers Socials i Famílies		Territori i Sostenibilitat		Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència
	Territori i Sostenibilitat		Territori i Sostenibilitat		

Atesa la naturalesa transversal dels ODS, cap departament ha tingut una posició de lideratge: la coordinació es basa en el principi que tots estan al mateix nivell. Aquesta metodologia ha contribuït a

promoure el treball sinèrgic entre els diferents departaments, creant una visió integral sobre els reptes i els compromisos necessaris per abordar-los.

COMPROMISOS

El Pla nacional per la Implementació per a l'Agenda 2030 a Catalunya consisteix en una base de dades, actualitzable, on es vinculen els compromisos del Govern en relació als ODS amb diversos camps d'interès.

L'estructura del Pla és la següent:

1. ODS de Nacions Unides
2. Fita de Nacions Unides
3. Compromisos del Govern de Catalunya
4. Localització dels compromisos (Catalunya / món)
5. Vinculació, si és el cas, amb la normativa i la planificació sectorial i territorial vigent i/o en fase d'elaboració
6. Data per a l'assoliment del compromís
7. Departament/s responsable/s del compromís
8. Unitats responsables dins de cada departament responsable del compromís
9. Indicador de compliment de cada compromís
10. Vinculació amb altres fites dins del mateix Pla.
11. Vinculació amb l'actual Pla de Govern, si escau (i vincles amb els eixos, àmbits i objectius del Pla de Govern, si escau).
12. Vinculació amb plans departamentals, si escau (i vincles amb els objectius estratègics i el programa pressupostari de cada pla departamental, si escau).

El Pla està concebut com un instrument **dinàmic**, operatiu fins al 2030, que vagi millorant a mesura que es vagi avançant en el procés periòdic d'actualització. D'altra banda, es preveu que en els propers anys es pugui incorporar la vinculació amb l'Agenda Urbana de Catalunya (en fase d'elaboració) i amb el pressupost de la Generalitat de Catalunya.

El Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya conté, en el moment de la seva aprovació, 920 compromisos del Govern que han de contribuir a assolir els ODS. D'aquests, 810 són compromisos a Catalunya i 110 de Catalunya al món.

Tenint en compte que alguns d'aquests compromisos es troben inclosos en diversos ODS i en diverses fites dins d'un mateix ODS, reflectint la transversalitat de l'Agenda 2030 de Nacions Unides i del Pla, **el nombre de compromisos únics és de 696.**

Nombre total de compromisos, per ODS i per àmbit geogràfic

 <p>1 FI DE LA POBRESA</p>	<p>Total: 32</p> <p>CAT: 30</p> <p>Món: 2</p>	 <p>2 FAM ZERO</p>	<p>Total: 39</p> <p>CAT: 33</p> <p>Món: 6</p>	 <p>3 SALUT I BENESTAR</p>	<p>Total: 81</p> <p>CAT: 79</p> <p>Món: 2</p>
 <p>4 EDUCACIÓ DE QUALITAT</p>	<p>Total: 81</p> <p>CAT: 79</p> <p>Món: 2</p>	 <p>5 IGUALTAT DE GÈNERE</p>	<p>Total: 80</p> <p>CAT: 67</p> <p>Món: 13</p>	 <p>6 AIGUA NETA I SANEJAMENT</p>	<p>Total: 30</p> <p>CAT: 24</p> <p>Món: 6</p>
 <p>7 ENERGIA NETA I ASSEQUIBLE</p>	<p>Total: 27</p> <p>CAT: 27</p> <p>Món: 0</p>	 <p>8 TREBALL DIGNE I CREIXEMENT ECONÒMIC</p>	<p>Total: 77</p> <p>CAT: 75</p> <p>Món: 2</p>	 <p>9 INDÚSTRIA INNOVACIÓ I INFRAESTRUCTURES</p>	<p>Total: 48</p> <p>CAT: 46</p> <p>Món: 2</p>
 <p>10 REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS</p>	<p>Total: 56</p> <p>CAT: 48</p> <p>Món: 8</p>	 <p>11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES</p>	<p>Total: 69</p> <p>CAT: 64</p> <p>Món: 5</p>	 <p>12 CONSUM I PRODUCCIÓ RESPONSABLES</p>	<p>Total: 40</p> <p>CAT: 36</p> <p>Món: 4</p>
 <p>13 ACCIÓ CLIMÀTICA</p>	<p>Total: 52</p> <p>CAT: 40</p> <p>Món: 12</p>	 <p>14 VIDA SUBMARINA</p>	<p>Total: 37</p> <p>CAT: 35</p> <p>Món: 2</p>	 <p>15 VIDA TERRESTRE</p>	<p>Total: 47</p> <p>CAT: 44</p> <p>Món: 3</p>
 <p>16 PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES</p>	<p>Total: 82</p> <p>CAT: 70</p> <p>Món: 12</p>	 <p>17 ALIANÇA PELS OBJECTIUS</p>	<p>Total: 42</p> <p>CAT: 13</p> <p>Món: 29</p>		<p>TOTAL: 920</p> <p>CAT: 810</p> <p>Món: 110</p>

SEGUIMENT, AVALUACIÓ I RENDIMENT DE COMPTE

El Pla està concebut com un instrument dinàmic, operatiu fins al 2030, que requerirà un procés continu de seguiment, avaluació i actualització.

Seguiment i avaluació

Els compromisos del Pla i els seus indicadors de seguiment es podran consultar a través d'una pàgina web, i ser objecte d'auditoria per part de la ciutadania. S'habilitarà una bústia de correu electrònic per a rebre comentaris i aportacions, que seran centralitzades per l'equip tècnic del CADS i traslladades posteriorment a la Comissió Tècnica del Pla per a la seva consideració. La Comissió Tècnica farà el seguiment anual dels indicadors de compromís del Pla, amb la informació proporcionada pels departaments, i formularà un informe de resultats a la Comissió Interdepartamental.

La rendició de comptes

El Govern rendirà comptes al Parlament sobre el grau de compliment dels ODS aconseguit a través de les polítiques públiques de la Generalitat. Ho farà a través d'un **Informe per escrit, una compareixença semestral del CADS** en seu parlamentària i el **balanç dels consellers** en les compareixences a les **comissions** relacionades amb els ODS.

La resolució "Transformar el nostre món: l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible" de Nacions Unides reconeix que els parlaments tenen una funció essencial en relació amb l'assoliment dels ODS, i els encoratja a:

1. Aprovar **lleis** que ajudin a assolir els ODS,
2. Aprovar uns **pressupostos** que permetin als governs implementar l'Agenda 2030
3. Fer el seguiment i un **control** directe de l'acció dels governs, exigint la rendició de comptes

A Catalunya, el Parlament ha adoptat en els darrers anys diverses decisions relatives a l'Agenda 2030, tant a nivell general com sectorial. Destaca, però, la Resolució 358/XI sobre l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, adoptada per la Comissió d'Acció Exterior i Cooperació, Relacions Institucionals i Transparència del 3 de novembre de 2016, en què el Parlament insta el Govern a:

1. Tenir en compte l'Agenda 2030 de les Nacions Unides en l'elaboració de totes les seves polítiques
2. Informar-lo de com preveu implantar els 17 objectius de l'Agenda 2030 per tal que en pugui fer el seguiment.
3. Col·laborar amb tots els agents que calgui per a implantar l'Agenda 2030.

El 9 de novembre de 2018 el Ple del Parlament va aprovar la Moció 20/XII sobre l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible³, mitjançant la qual el Parlament es compromet a:

1. Integrar en la seva actuació legislativa els 17 ODS i les 169 de l'Agenda 2030.
2. Crear un grup de treball dins de la Comissió d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència per estudiar com integrar-los al conjunt de l'activitat parlamentària.
3. Vetllar per l'impuls de l'Agenda 2030 en totes les associacions i grups de treball d'àmbit internacional i europeu dels quals forma part.

Un aspecte rellevant de la moció és la petició de **rendició de comptes** al Govern, que s'estructura a través dels mecanismes següents:

1. La presentació d'un **informe** per escrit al Parlament on es detalli el grau de compliment dels ODS aconseguit per mitjà de les polítiques públiques de la Generalitat de Catalunya.

³ BOPC 198.

2. La **compareixença** semestral, en seu parlamentària, del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya (CADS) amb l'objectiu que aquest òrgan doni la seva visió sobre l'assoliment dels ODS al nostre país.
3. El **balanç** del grau d'assoliment dels ODS per part dels consellers i de les conselleres del Govern en les seves compareixences periòdiques a les comissions següents: Comissió d'Afers Institucionals; Comissió d'Economia i Hisenda; Comissió d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència; Comissió d'Ensenyament; Comissió de Territori; Comissió de Medi Ambient i Sostenibilitat; Comissió de Salut; Comissió de Justícia; Comissió d'Empresa i Coneixement, i Comissió de Treball, Afers Socials i Famílies.

UN PLA VIU, QUE S'ACTUALITZA ANUALMENT

La Comissió Interdepartamental del Pla nacional per a la Implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya, assistida per la Comissió Tècnica i l'equip tècnic del CADS, és responsable d'actualitzar regularment el pla i d'impulsar mesures per a vetllar per la integració dels compromisos recollits en les polítiques, plans, programes i projectes normatius impulsats per la Generalitat.

La Comissió Interdepartamental es reunirà, com a mínim una vegada a l'any, per actualitzar el Pla nacional per a la Implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya. També vetllarà perquè tota la planificació i les propostes normatives impulsades per la Generalitat de Catalunya contribueixin a l'assoliment dels ODS i els compromisos inclosos en el Pla nacional per a la Implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya.

Les memòries que acompanyin les propostes de noves estratègies, plans i programes inclouran una descripció sobre la seva contribució als ODS. Igualment, les propostes normatives incloses al Pla normatiu de l'Administració de la Generalitat de Catalunya inclouran una justificació del seu impacte sobre els ODS i la seva vinculació amb els compromisos del Pla.

En cas que les noves propostes normatives i de planificació identifiquin nous compromisos amb els ODS no inclosos en el Pla, es procedirà a incorporar-los. Complementàriament, cada any la Comissió Tècnica farà una revisió dels compromisos del Pla per tal d'actualitzar-los.

Des de l'aprovació del Pla, s'obriran canals de participació d'experts i de la societat civil mitjançant els òrgans de consulta ja existents. La Comissió Interdepartamental farà consultes cada dos anys, en base a ODS concrets, per a identificar nous compromisos.

En primer lloc s'encarregarà un informe amb propostes de millora dels compromisos al Consell Nacional de les Dones de Catalunya i el Consell Nacional LGBTI per integrar de forma transversal la perspectiva de gènere i diversitat sexual, i també al Consell Nacional d'Infants i Adolescents i el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, pel que fa a la perspectiva dels infants, adolescents i joves.

UNA ALIANÇA DE PAÍS PER A L'AGENDA 2030

Una vegada aprovat el Pla, s'impulsa una **aliança d'actors públics i privats** que contribueixin a fer realitat els ODS amb compromisos concrets. S'està treballant amb organitzacions de la societat civil i del món local per elaborar el text de l'**Acord nacional per a l'Agenda 2030**, que es presentarà els propers mesos. Les entitats que signin l'Acord nacional passaran a formar part de l'**Aliança Catalunya 2030**.

La Moció 20/XII del Parlament de Catalunya insta el Govern a elaborar un document de base per a l'**Acord nacional per a l'Agenda 2030** i també a impulsar una aliança d'actors públics i privats –l'**Aliança Catalunya 2030**- que contribueixin a la localització a Catalunya dels ODS a través de compromisos concrets.

Tot i que l'acord i l'aliança no formin part del Pla nacional per a la Implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya, es considera rellevant fer-hi una breu referència atès que tots tres són **eines de país per avançar en l'assoliment dels ODS**.

Per elaborar el document de base de l'Acord nacional per a l'agenda 2030, el maig de 2019 el CADS i la Direcció General de Participació Ciutadana van iniciar un **procés participatiu** que, en una primera fase, va permetre recollir aportacions d'un primer grup d'actors públics i privats fortament implicats.

Les sessions van comptar amb la participació de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques, l'Associació de Municipis de Catalunya, l'Associació per a les Nacions Unides a Espanya, el Centre Unesco de Catalunya, el CIDOB, Comissions Obreres de Catalunya, el CADS, el Consell de Cooperació per al Desenvolupament, el Consell Interuniversitari de Catalunya, el Consell Nacional de les Dones de Catalunya, el Consell Nacional d'Infants i Adolescents de Catalunya, el Consell Nacional LGBTI, Comissions Obreres, el Consell Interuniversitari de Catalunya la Diputació de Barcelona, la Diputació de Girona (a través del DIPSALUT), la Federació de Municipis de Catalunya, la Fundació PIMEC, l'Institut Internacional Català per la Pau, Respon.cat, UGT de Catalunya, UNICEF Comitè Catalunya, SCiTech DiploHub, la Xarxa de Ciutats i Pobles per a la Sostenibilitat, la Xarxa per a la Conservació de la Natura, i la Xarxa Regional Grups d'Acció Local LEADER de Catalunya. També van mostrar el seu interès per participar en la redacció de l'Acord Nacional la Càtedra de Lideratges i Governança Democràtica D'ESADE, el Consell General de Cambres de Catalunya, el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya i Foment del Treball.

En un segona fase del procés participatiu, i un cop aprovat el document de base de l'Acord nacional, es procedirà a recollir adhesions a l'acord i a dinamitzar l'Aliança Catalunya 2030 i les seves activitats.

INDICADORS A NIVELL CATALÀ PER AL SEGUIMENT DELS ODS

La resolució de Nacions Unides sobre l'Agenda 2030 indica que el seguiment i l'avaluació dels 17 ODS i les 169 fites es duran a terme utilitzant un conjunt d'indicadors mundials, que es complementaran amb indicadors regionals i nacionals.

A Catalunya, el Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2019, aprovat el mes de desembre de 2018 en execució del Pla estadístic de Catalunya 2017-2020, inclou la incorporació d'un sistema integrat d'indicadors sobre els objectius de desenvolupament sostenible a l'estadística oficial de Catalunya.

La incorporació d'un sistema integrat d'indicadors sobre els ODS a l'estadística oficial de Catalunya permetrà fer un seguiment i avaluació del grau de compliment dels ODS, prenent com a referència els indicadors publicats per Eurostat.

Actualment s'està realitzant un estudi de viabilitat per a la constitució d'un marc d'indicadors estadístics per fer el seguiment dels ODS de l'Agenda 2030 a Catalunya. L'actuació té com a organismes responsables l'Institut d'Estadística de Catalunya i el Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència, i compta amb la col·laboració de la resta de departaments de la Generalitat.

Catalunya, país compromès amb el desenvolupament sostenible

L'INFORME "TRANSFORMAR CATALUNYA, MILLORAR EL MÓN"

L'estiu de 2015, el plenari del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya (CADS) va aprovar elaborar un informe per al Govern que identifiqués els reptes estratègics de Catalunya en cadascun dels ODS. L'objectiu d'aquest informe era, des de bon començament, proporcionar al Govern eines per comprendre la complexitat de l'Agenda 2030 i els ODS, i facilitar la seva concreció a Catalunya.

L'informe "L'Agenda 2030: transformar Catalunya, millorar el món", es va aprovar en el plenari de 27 de setembre de 2016, un any després de l'aprovació de l'Agenda 2030 per part de Nacions Unides.

Amb aquest títol, el CADS va voler reflectir de forma explícita que l'Agenda 2030 no és únicament una agenda amb una dimensió internacional (com havien estat els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni), sinó que és també una crida directa a revisar tot el conjunt de polítiques públiques domèstiques. Sense aquesta transformació interna –a escala catalana– no és possible millorar ni, encara menys, transformar el món. **La localització dels ODS no s'ha d'aplicar únicament des de la perspectiva de la cooperació al desenvolupament.**

L'informe abasta els setze primers ODS (es va decidir que el 17, pel seu caràcter instrumental, quedava fora de l'anàlisi), per a cadascun dels quals fa una contextualització a escala internacional i europea. També crea fites de l'Agenda 2030 i fa una diagnosi en clau catalana de cadascuna d'elles, identificant els reptes concrets que tenen al nostre país. Aquesta reflexió és el fruit de mesos intenses de treball per part dels membres del CADS, del seu equip tècnic i d'una seixantena d'experts i representants d'institucions acadèmiques i d'organitzacions de la societat civil.

El Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya (CADS)

El Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya (CADS) és l'òrgan d'assessorament estratègic del Govern de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit de la sostenibilitat, tasca que desenvolupa a través de la consulta i la participació d'experts i de la societat civil. Va ser creat l'any 1998, arran d'una resolució Parlament de Catalunya que instava el Govern de la Generalitat a crear un consell assessor en matèria de medi ambient, de caràcter consultiu, amb participació de persones de reconegut prestigi.

El CADS està integrat per un president i 15 consellers/es (un dels quals exerceix com a vicepresident/a). Els seus presidents han estat el Sr. Pere Duran Farell (1998-1999), el Dr. Gabriel Ferraté i Pasqual (1999-2012) i el Sr. Ferran Rodés i Vilà (2012-2019). Des de l'agost del 2019, el president del CADS és el Sr. Ramon Roca i Enrich. Els seus membres són persones de reconegut prestigi en l'àmbit acadèmic, institucional i empresarial, que reben el suport d'un cos tècnic integrat per professionals de la sostenibilitat.

Més informació

http://cads.gencat.cat/ca/Agenda_2030/

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/news/communications-material/>